

Fred i ena handen vapen i den andra

image-gallery-slider.tl

SVENSKA VAPEN. LINDA ÅKERSTRÖM BERÄTTAR HISTORIEN BAKOM DEN SVENSKA VAPENEXPORTEN, KARTLÄGGER VEM SOM GÖR VAD I VAPENHANDELN, OCH VISAR UPP EN KATALOG ÖVER ALLA VAPEN SOM SVERIGE SÄLJER.

END image-gallery-slider.tl

Det är en sak att veta att Sverige ligger på tolfte plats på listan över världens största krigsmaterielexportörer, men en helt annan, att veta exakt vilka vapen som säljs och till vilka länder, skriver Sinziana Ravini som läst Linda Åkerströms bok om svensk vapenexport.

byline.tl [Sinziana Ravini](#):

SAKPROSA

Linda Åkerström

Den svenska vapenexporten

Leopard förlag

Hur kan ett land som Sverige, en stark företrädare för mänskliga rättigheter samtidigt vara en av världens största vapenexportörer?

Linda Åkerström, ansvarig för nedrustningsfrågor på Svenska freds och skiljedomsföreningen har skrivit en bok om den svenska vapenexporten. Vad är det vi får lära oss? Jo, att Sverige har en schizofren utrikespolitik som knyter fredsavtal ena stunden för att skicka iväg massutrotningsvapen i den andra.

Vi är knappast ensamma om denna schizofreni, skulle jag vilja säga, för tittar man på läget ur ett globalt perspektiv är FN:s fem viktigaste fredsaktörer: USA, Kina, Ryssland, Frankrike och Storbritannien också världens främsta vapentillverkare.

Åkerström koncentrerar sig enbart på Sveriges roll i det globala maktspelet, vilket räcker mer än väl. Här får man historien bakom

den svenska vapenexporten, en kartläggning av vem som gör vad i vapenhandeln, en katalog över alla vapen som Sverige säljer och en redogörelse över fullkomligt skandalösa evenemang med vapen-lobbying där såväl kungahuset, PR-byråer, som artister och författare involverats i marknadsföring av svensk vapenindustri. Det är en skakande läsning, särskilt i dessa osäkra tider av krig- och terrordåd.

Det är en sak att veta att Sverige ligger på tolfte plats på listan över världens största krigsmateriel-exportörer under perioden 2011–2015, men en helt annan, att veta exakt vilka vapen som säljs och till vilka länder. Granatgeväret Carl-Gustaf som används i djungler eller städer mot "mjuka mål", det vill säga människor, säljs till den amerikanska armén och har använts i kriget i Irak. Bandvagn 206, är ett terrängfordon som tar sig fram i svårtillgänglig terräng och brukar kallas "Poetry in motion" har sålts till Brasilien, Chile, USA, Ryssland och Kina. Kamouflagenätet Barracuda som kan förvirra radarsensorer, har sålts till Saudiarabien och Storbritannien. Fälthaubitsar, ett slags kanon på hjul, har sålts till Nigeria och Indien. Bill 2, en bärbar anti-tankrobot som kan slå ut alla typer av stridsvagnar, har sålts till Saudiarabien och Brasilien och flygplanet Jas 39 Gripen till Thailand, Sydafrika, Ungern och Tjeckien. Sverige säljer också MANPADS – ett bärbart luftvärnssystem som kan skjuta ner flygplan från marken, vilket skulle kunna bli mycket farligt om de kom i händerna på terrorister. För att inte tala om alla lasersimulatorer, missiler, spaningsradar, projektiler för kanonartilleri, ubåtar och helikoptrar, som lätt hamnar på second hand-marknader. Det är som att titta i en postorderkatalog för hjärtlösa krigsälskare.

Hur Åkerström kommit över all denna rika information är ett mysterium, eftersom det i regel råder både kommersiell- och utrikes-sekretess när det kommer till svensk vapenexport. Författaren påminner oss om att den svenska vapenexporten också fungerar som en strategisk säkerhetspolitisk resurs, ja rentav en militär reservstyrka, ifall Sverige skulle angripas. Den instans som

bestämmer över all vapen-export är Inspektionen för strategiska produkter (ISP). Det är den som sätter stopp ifall marknadsföringen skulle ske i en stat där det finns vapenembargo. Men ISP säger en sak och Amnesty International en annan. Sverige väljer med stöd av ISP att sälja vapen till länder som Mexiko och Indonesien där det sker utomrättsliga avrättningar, till Algeriet och Kuwait där man har fängslat pacifistiska demonstranter, till Singapore där man hänger journalister och där personer som döms för immigrationsbrott utsätts för spöstraff och till Thailand där personer kan avrättas för "majestätsbrott".

Och vilka är det som drar i de yttersta trådarna? Inte är det våra politiker. När regeringen accepterade att totalförsvarets forskningsinstitut ingick ett avtal med diktaturen Saudiarabien hävdade Fredrik Reinfeldt för några år sen: "Ni kommer aldrig få mig att darra på manschetten när det gäller det som ger jobb, det som ger exportinkomster till Sverige."

På frågan vad en stor Jas Gripen-affär med Indien skulle betyda för Sverige svarade statsminister Stefan Löfven nyligen: "Det är klart att det är jättebra för jobben i Sverige. Hela mitt fokus är på jobben i Sverige, och här finns precis som i Brasilien en möjlighet att göra både och – skapa jobb i Sverige men också skapa teknisk utveckling i ett land som vill ha det." Ja, så ser det ut, på både höger och vänstersidan. Ingen tycks vilja sätta stopp för upprustningen världen över.

Vi är med största sannolikhet på väg mot ett nytt världskrig. Flera rika personer har på senare tid gått ut med att de håller på att bygga bunkrar i trädgården och fler och fler ansöker om rätten till vapenlicens. Det är dags att Sverige och resten av världen tar sitt ansvar och börjar verka för en fredlig och human värld, för snart kommer det vara för sent.